

KIRÁLYIRENDELET-TERVEZET AZ OLÍVAOLAJOK ÉS OLÍVAPOGÁCSA-OLAJOK MINŐSÉGI ELŐÍRÁSÁNAK JÓVÁHAGYÁSÁRÓL SZÓLÓ, 2021. AUGUSZTUS 31-I 760/2021. SZ. KIRÁLYI RENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL (2026.3.24.-i verzió)

Az olívaolajok és az olívapogácsa-olajok minőségi előírásainak jóváhagyásáról szóló, 2021. augusztus 31-i 760/2021. sz. királyi rendelet Spanyolországban első alkalommal hozott létre az olívaolajokra és az olívapogácsa-olajokra vonatkozó külön minőségi előírásokat, amelyek elkülönülnek a többi növényi olajra alkalmazandó általános szabályozástól. Ez a döntés jelentős előrelépést jelentett a világ vezető olívaolaj-termelőjének és -exportőrének számító országunk stratégiai ágazata számára, amely magas gazdasági, társadalmi és kereskedelmi értéket képvisel, és amelyet folyamatosan növekvő kereslet jellemez.

Az említett királyi rendelet egyik leginnovatívabb eleme egy szabványosított és kötelező nyomonkövethetőségi rendszer bevezetése volt valamennyi gazdasági szereplő számára. Ezt a rendszert úgy alakították ki, hogy a termékek a gyártás, a szállítás és a forgalmazás minden szakaszában könnyen nyomon követhetők legyenek, ezáltal elősegítve az olajok pontos azonosítását és garantálva azok eredetiségét. Ezenfelül a rendelet előírta, hogy az olaj minden szállítását igazoló dokumentumoknak kell kísérnie, és hogy ömlesztett olaj esetén ezeket a szállításokat előre be kell jelenteni a Mezőgazdasági, Halászati és Élelmiszerügyi Minisztérium által létrehozott számítógépes rendszerben. Ezeket a kötelezettségeket egy egyedi nemzeti nyomonkövethetőségi ellenőrzési tervbe is belefoglalták, amelynek célja az átláthatóság, valamint a fogyasztói és piaci bizalom erősítése.

Ezek az intézkedések példátlan mérföldkövet jelentettek a spanyol olívaolaj-ágazat szabályozásában, és az agrár-élelmiszeripari termelésünk szimbolikus elemének számító, illetve a „Spanyolország” márka nemzetközi ismertségét növelő olívaolaj kivételes minőségének biztosítása terén tett jelentős előrelépésként üdvözölték őket.

Öt évvel a rendelet hatálybalépését követően a rendelet gyakorlati alkalmazása során szerzett tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy bizonyos kiigazításokat kell bevezetni a nyomonkövethetőség javítása, az illetékes hatóságok rendelkezésére álló információk nagyobb pontosságának biztosítása, és végső soron a spanyol olívaolajok kiválóságának és a nemzetközi piacokon betöltött versenyhelyzetének megerősítése érdekében.

A királyi rendeletben szereplő módosítások közül elsőként az „árak végső címzettje” fogalmának új meghatározását vezették be, a harmadik országokból érkező behozatalok kezelése során feltárt problémák megoldása érdekében. Az új meghatározás lehetővé teszi a felelős gazdasági szereplő egyértelműbb azonosítását, ezáltal javítja e szállítások nyomonkövethetőségét.

Másodszer, a rendelet bevezeti azt a kötelezettséget, hogy az olívaolaj szállításának befejezése után értesíteni kell a rendszert. A közigazgatási gyakorlat azt mutatja, hogy ilyen visszaigazolás hiányában számos ügylet nyitva marad a rendszerben anélkül, hogy a tényleges teljesítésről bármilyen igazolás készülne, ami megnehezíti az illetékes hatóságok számára az ellenőrzést, és csökkenti a rögzített információk megbízhatóságát.

Harmadszer, megerősíti a 2021-ben bevezetett, az ömlesztett olívaolajok és olívapogácsa-olajok szállítására vonatkozó nyilvántartási rendszert. Bár a 2021. augusztus 31-i 760/2021. sz. királyi rendelet már előírta, hogy ezeket a szállításokat elemzési jelentésnek vagy hasonló dokumentumnak kell kísélnie, ez a módosítás kiegészíti a követelményt azzal, hogy ezeket a dokumentumokat a bejelentéskor be kell vinni a számítógépes rendszerbe. Ezenfelül, amennyiben a gazdasági szereplő az elemzési jelentés helyett egy azzal egyenértékű dokumentumot nyújt be, az illetékes hatóságok kockázatelemzésük során – különösen az ellenőrzési tervek kidolgozásakor – ezt figyelembe vehetik értékelési szempontként.

E királyi rendelet tartalma összhangban áll a közigazgatás egységes igazgatási eljárásairól szóló, 2015. október 1-jei 39/2015. sz. törvény 129. cikkében megállapított, a megfelelő szabályozást szolgáló elvekkel. Így a szükségesség és a hatékonyság elve alapján ezt a rendeletet az olívaolaj- és olívapogácsa-olaj-ágazat szabályozása aktualizálásának szükségessége indokolja, mivel a nyomomonkövethetőségi követelmények finomítása a legmegfelelőbb eszköz a kitűzött célok eléréséhez. A hatékonyság és az arányosság elvét szintén figyelembe vették a szabályozás kidolgozásakor, és az adminisztratív terheket a kitűzött célok eléréséhez feltétlenül szükséges mértékűre korlátozták. Az átláthatóság elvével összhangban a nyilvános konzultációs eljárás túlmenően a rendelet kidolgozása során konzultáltak az autonóm közösségekkel, valamint az érintett ágazatok és a fogyasztók képviselőivel, továbbá az Élelmiszer-szabályozási Minisztériumközi Bizottság kötelező érvényű véleményt adott ki. Végezetül, a királyi rendelet tiszteletben tartja a jogbiztonság elvét, fenntartja a koherenciát az alkalmazandó jogi keret többi részével, és biztosítja a gazdasági szereplők számára a szabályozáshoz való alkalmazkodáshoz szükséges átmeneti időszakokat.

E királyi rendelet kidolgozása során konzultáltak az ágazat képviselői szerveivel, az autonóm közösségekkel és az Élelmiszer-szabályozási Minisztériumközi Bizottsággal. A rendelet a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információs szolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelvben, valamint a műszaki szabványokra és szabályokra, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információs szolgáltatási eljárást szabályozó, 1999. július 31-i 1337/1999. sz. királyi rendeletben előírt információs szolgáltatási eljárás tárgyát képezte, és a kereskedelem technikai

akadályairól szóló megállapodás szerinti bejelentés céljából benyújtották a Kereskedelmi Világszervezetnek (WTO).

Ezt a királyi rendeletet a spanyol alkotmány 149. cikke (1) bekezdésének 13. pontjában foglalt rendelkezések értelmében adták ki, amely az államnak kizárólagos hatáskört biztosít a gazdasági tevékenység általános tervezésének alapelveire és koordinálására vonatkozóan.

Hasonlóképpen, az élelmiszerek minőségének védelméről szóló, 2015. július 30-i 28/2015. sz. törvény az alapvető szabályok meghatározásával megteremti az élelmiszer-minőség védelmének jogalapját. Az említett törvény a negyedik záró rendelkezésében felhatalmazza a kormányt, hogy fogadjon el az élelmiszerekre vonatkozó minőségi előírásokat. Ezek az előírások biztosítják és fenntartják a piacon kínált termékek minőségét, tekintettel arra, hogy azok jellemzése és besorolása megkönnyíti a fogyasztók választását azáltal, hogy lehetővé teszi számukra az ízlésüknek vagy szükségleteiknek leginkább megfelelő termékek összehasonlítását és kiválasztását.

Ezért a mezőgazdasági, halászati és élelmiszerügyi miniszter, az ipari és idegenforgalmi miniszter, valamint a szociális jogokért, fogyasztóvédelemért és az Agenda 2030 programért felelős miniszter javaslatára, az Államtanáccsal egyetértésben, valamint a Miniszterek Tanácsának XXXX. XX. XX-i ülésén történő megvitatását követően,

A KÖVETKEZŐK KERÜLNEK ELRENDELÉSRE:

Egyetlen cikk. *Az olívaolajok és a olívapogácsa-olajok minőségi előírásának jóváhagyásáról szóló, 2021. augusztus 31-i 760/2021. sz. királyi rendelet módosítása*

Az olívaolajok és olívapogácsa-olajok minőségi előírásának jóváhagyásáról szóló, 2021. augusztus 31-i 760/2021. sz. királyi rendelet a következőképpen módosul:

Egy. A 3. cikk 2. szakasza egy új n) ponttal egészül ki:

„n) Az áruk végső címzettje: az a természetes vagy jogi személy, aki Spanyolországban az olívaolaj-ágazatban rendelkezik létesítményekkel, bármilyen jogcímen az olajnak az ország területére történő behozataláért felelősnek minősül, és a 4. cikk 2. szakaszában említett számítógépes rendszerben nyilvántartásba veszik.”

Kettő. A 4. cikk egy új 2(a) szakasszal egészül ki:

„2(a) Az ömlesztett olívaolajok és olívapogácsa-olajok szállításakor kötelező lesz, hogy a rendeltetési hely szerinti létesítménybe történő beérkezéskor az áru új birtokosa a 2. szakaszban említett számítógépes rendszerben igazolja az áru átvételét, valamint azt, hogy az megfelel a II. mellékletnek megfelelően korábban bejelentett adatoknak, továbbá az olaj feladója által aláírt, annak besorolását igazoló elemzési jelentésnek vagy hasonló dokumentumnak, anélkül, hogy ez az intézkedés a tartalmi vagy jogi megfelelőségének elfogadását jelentené. Az elemzési jelentés vagy az árut birtokló gazdasági szereplő által aláírt hasonló dokumentum a visszaigazolás időpontjában érvényes lesz a rendszerben a feladó által kiadott, az olaj besorolását igazoló dokumentumként. A harmadik országokba vagy más tagállamokba szállított olívaolajok vagy olívapogácsa-olajok ömlesztett szállítmányai, valamint az olívaolaj- és olívapogácsa-olaj-ágazaton kívüli iparágak esetében a szállítás időpontjában az olívaolajok és olívapogácsa-olajok birtokosa köteles bejelentést tenni a rendszerben.”

Három. A 4. cikk 3. szakaszának szövege a következő:

„3. Az olívaolajok és az olívapogácsa-olajok szállításakor – függetlenül attól, hogy ömlesztve történik-e vagy sem – minden esetben és mindenkor kötelező, hogy az árut olyan okmány kíséresse, amely legalább a jelen királyi rendelet II. mellékletében felsorolt adatokat tartalmazza, és amely az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően egyértelműen meghatározza az adott termék nevét.

Emellett ömlesztett szállítás esetén az árukhoz mellékelni kell a kíséreekményben feltüntetett olívaolaj vagy olívapogácsa-olaj besorolását igazoló, aláírt elemzési jelentést vagy hasonló dokumentumot. Az elemzési jelentést vagy az ahhoz hasonló dokumentumot rögzíteni kell a 2. szakaszban említett számítógépes rendszerben. Azokban az esetekben, amikor a nyilvántartásba vett dokumentum nem az elemzési jelentés, ezt a tényt az illetékes hatóságok a megfelelő ellenőrzési tervek elkészítésekor értékelési szempontként figyelembe vehetik a kockázatelemzésben.

Ömlesztett szállítás esetén a 2. szakaszban említett számítógépes rendszer hozza létre a kíséreekményt.

Az e szakaszban meghatározott kíséreekmény kiállításáért felelős gazdasági szereplő:

- a) A szállítás idején az olívaolaj és az olívapogácsa-olaj birtokosa.
- b) Az olívaolajok vagy olívapogácsa-olajok harmadik országból vagy más tagállamból történő szállítása esetén az áruk végső címzettje.”

Első záró rendelkezés. *Joghatóság.*

Ez a királyi rendelet a spanyol alkotmány 149. cikke (1) bekezdése 13. pontjának rendelkezései alapján került kiadásra, amely kizárólagos hatáskörrel ruházza fel az államot a gazdasági tevékenység általános tervezésének alapja és koordinálása tekintetében.

Második záró rendelkezés. *Hatálybalépés.*

Ez a királyi rendelet 2026. október 1-jén lép hatályba.

Kelt Madridban, 2026. év [X] hónap [X] napján.

FELIPE R.

Elnökségi, igazságügyi és bírósági kapcsolatokért felelős miniszter
FÉLIX BOLAÑOS GARCÍA